

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
E L N Ő K E

VI.1430/2011.

ELŐTERJESZTÉS

a

Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2011. november 24-ei
ü l é s é r e

Tárgy: Tájékoztató a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2011. I-III. negyedéves gazdálkodásáról

Előterjesztő: Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke

Előadó: Dr. Péntek Péter, megyei főjegyző

Előkészítő: Németné Horváth Zsuzsanna, Területfejlesztési és Gazdálkodási főosztályvezető
Mátyusné Kovács Cecília, Költségvetési és Számviteli osztályvezető

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

Az Államháztartásról szóló törvény előírásának megfelelően az önkormányzat gazdálkodásának elmúlt kilenc havi tapasztalatairól tájékoztatni kell a közgyűlést, annak érdekében, hogy következtetni lehessen a gazdálkodás éves adataira.

Kötelezettségemnek eleget téve az alábbiakban terjesztem elő a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat 2011. I-III. negyedéves gazdálkodásáról szóló tájékoztatót.

I.**A GAZDÁLKODÁS ÁLTALÁNOS TAPASZTALAI**

Az önkormányzat 2011. I. féléves beszámolójában részletesen bemutattuk a gazdálkodást érintő legfontosabb tételeket, azok hatását. Az ezt követő időszak gazdálkodásában nem történt rendkívüli, kiemelt nagyságrendű bevételi vagy kiadási tétel. Összességében a megyei önkormányzat és intézményei 2011. I-III. negyedéves gazdálkodását a tárgyévre elfogadott költségvetési rendeletében meghatározottak szerint hajtotta végre. Az intézményi és hivatali költségvetés finanszírozhatósága, az adósságszolgálat teljesíthetősége érdekében módosítottuk a folyószámlahitel és munkabérhitel szerződések lejáratát idejét. Az intézményi finanszírozás (Kórház nélkül) tekintetében, a nyár folyamán lecsökkentett szállítóállományt sikerült olyan szinten tartani, hogy gyakorlatilag a minősített szállítóállomány a 0-30 napon belüli tartományban maradt. A Szent Borbála Kórház gazdálkodásában fellelhető magasabb szállító állomány főképp a visszatartott TVK feletti OEP finanszírozás (Országos Egészségbiztosítási Pénztár) következménye. A Kórház menedzsmentje folyamatosan elemzi a likviditási és gazdálkodási helyzetet, s intézkedési tervet dolgozott ki a költségek csökkentésére, a szállítóállomány szinten tartására, az egyensúly megőrzésére, a szakmai tevékenység biztosítása mellett.

Az önkormányzat 2011. évi gazdálkodását folyószámlahitel bevonásával tudta biztosítani. A költségvetés készítésekor meghozott intézkedések következetes betartásával biztosítani tudtuk, hogy az eladósodottság mértéke nem nőtt, új hitel felvételére nem került sor. A folyószámlahitel kihasználtságát az utolsó negyedévben, átlagban a 835.000 E Ft-os tartományban tudtuk tartani.

A folyószámla-hitel szeptember 30-i záró állománya 705.505 E Ft, a munkabérhitel kihasználtsága 100.000 E Ft volt.

II.**BEVÉTELEK ALAKULÁSA**

2011. I-III. negyedévben a megyei önkormányzat tervezett bevételeinek (függő, átfutó, kiegyenlítő bevételek nélkül) 65,3 %-a realizálódott. A folyószámla hitelfelvétel göngyölt összegét és a függő, átfutó, kiegyenlítő bevételeket, valamint a pénzmaradványt **figyelm**

kívül hagyva a bevételek összege 9.092.949 E Ft, ami a finanszírozási bevételek nélküli **módosított előirányzat 76,5 %-a, az időarányos mértékben teljesült.** A függő, átfutó, kiegyenlítő tételek magas tartozik egyenlegének oka 1.700.000 E Ft úton lévő kötvénylekötés. Az intézmények és a hivatal bevételeit szervezetenként a 2, 3, 3/a, 5, 6, 7, és 8. számú mellékletek tartalmazzák.

A teljesülésre ható főbb tényezők bevétel típusonként a következők:

1. Működési célú bevételek

Állami támogatások

A működési célú *állami hozzájárulások és támogatások* bevétele a jogszabályban meghatározott időben és ütemezésben történt, az önkormányzathoz költségvetési támogatás címén 1.504.564 E Ft folyt be a I-III. negyedéves működés során.

Egyéb bevételek

Az önkormányzat és intézményei működéséből adódó **saját folyó bevétel** kissé elmaradt az időarányos mértéktől. E bevételek tekintetében a következőket szükséges kiemelni:

Önkormányzati szinten az *intézményi működési bevételek* 73,3 %-ra, az intézmények vonatkozásában 70,7 %-ra teljesültek.

Az *intézményi ellátás díja* összességében időarányos mértékben teljesült 75,4 %-ra. Az intézményeken belül jelentős teljesítés a Kultsár István Szakközépiskola, Komárom, (a 100,3%-os teljesítés oka, hogy a tervezettnél több térítési díj fizetésére kötelezett tanuló van az intézményben szeptembertől) és a Széchenyi István Közgazdasági-Informatikai Szakközépiskola, Komárom, (a 95,81%-os teljesítés oka, hogy a tervezettnél többen vették igénybe a diákétkeztetést) esetében tapasztalható. Az étkeztést igénybevevő gyermekek számának nagy mértékű csökkenése miatt azonban jelentős elmaradás figyelhető meg a Géza Fejedelem Ipari Szakképző Iskola, Esztergom esetében (17,7 %).

Az *alkalmazottak térítés* bevétele összességében 3 %-kal teljesült az időarányos fölött.

Az *alaptervékenységgel kapcsolatos áru- és készletértékesítés* átlagosan 54,3 %-ra teljesült. E bevétel jelentős része a Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakiskola és Kollégium költségvetésében szerepel mely 49,6 %-ra teljesült. Itt a mezőgazdasági tevékenységből adódó sajátosságokra vezethető vissza az alacsony teljesítés, illetve a növénytermesztési üzletágon belüli terményértékesítés bevétele a tárgyidőszak után realizálódik. Az állattenyésztés területén csökkentettük a szaporulatot, a költségek csökkentése érdekében, illetve kényszervágást hajtottak végre állatorvosi vélemény alapján, betegség miatt.

Az *alaptervékenység szolgáltatási díjbevételei* 87,9 %-ra teljesültek, 12,9 %-kal haladták meg az időarányos mértéket.

A *bérleti díjbevételek* 61,7 %-ra teljesültek az első három negyedévben. Az önkormányzat hivatalánál e bevételek jelentős része a Pannon Szélerőmű földterületeinek bérleti díjából,

valamint a büki üdülő bérleti díjából származik. Az intézményeknél tan- illetve sport termek bérbeadási díja szerepel, ami 17,5 %-kal elmarad a tervezettől, mert csökkent az eseti és tartós bérbeadások száma.

A *befolyt ÁFA* az adóköteles tevékenységek bevételeihez kapcsolódik, itt 62,9 %-os a teljesítés, ami 12,1 %-kal marad el az időarányos mértéktől.

Az *egyéb intézményi bevételek* 5,0 %-kal elmaradnak az időarányosan tervezett előirányzattól, ami annak tudható be, hogy e bevétel típus jellemzően nem tervezhető bevételeket foglal magában. Ilyen például a különféle visszatérítések, az önkormányzat hivatala által tender dokumentációk értékesítéséből beszedett díjak összege.

A *kamatbevételek* az időarányos szint felett (86,2 %-ra) teljesültek. A hivatal folyamatosan betétként helyezi el a kötvényből még le nem hívott hányadot, melyet az év során lehetőségünk volt hosszabb időintervallumokra is lekötöni. A bankok által biztosított kamat mérték nem csökkent olyan mértékben, mint az a tervezésnél prognosztizálható volt. A hivatalon kívül a Szent Borbála Kórháznál tapasztalható jelentősebb kamat bevétel, ami 108,2 %-os teljesítést mutat a módosított előirányzathoz viszonyítva.

Az illetékbevétel a I-III. negyedéves teljesítési adatokat figyelembe véve, az elvárt szinttől 9,2 %-kal alulteljesült. Az időszak során a havi illeték bevételek mértéke 82 millió és 114 millió forint között mozgott. Az illeték összege megosztás alapján kerül megállapításra és folyósításra. Mivel a havi kiutalások mértéke nem egyenlő részletben kerül folyósításra, ez a tény negatívan befolyásolja a likviditást.

A *társadalombiztosítástól átvett pénzeszközök* bevétele a kórház működési kiadásainak fedezetét jelenti, melyet az OEP közvetlenül az intézménynek utal át. Az e címen kapott támogatás 4.393.283 E Ft, ami a módosított előirányzatnak 76,1 %-a. A támogatás folyósítása az intézmény tényleges működési teljesítménye alapján történik

A *működési célra átvett pénzeszközök* az intézmények esetében főként nyertes pályázati, valamint egyéb támogatásokat tartalmaznak. Előre nehéz a bevételt pontosan tervezni, gyakori a teljesülést követő előirányzat korrekció. Az önkormányzati hivatal vonatkozásában, támogatásértékű működési célú bevételek jogcímen 125.996 E Ft folyt be, mely többek között a szociális foglalkoztatáshoz rendszeresen nyújtott támogatást (84.088 E Ft), a Megyei Védelmi Bizottság kiadásainak finanszírozásához a Belügyminisztérium által nyújtott 9.500 E Ft támogatást, a Terület Fejlesztési Tanácstól átvett támogatást tartalmazza (4.000 E Ft).

2. Felhalmozási célú bevételek

Állami támogatások

A *felhalmozási és tőke jellegű bevételek* együttes összege 18.795 E Ft, amely 64,1 %-kal elmaradt az időarányos mértéktől, 10,9 %-ra teljesült. A hivatal esetében a tárgyi eszköz értékesítés bevétele a bükki üdülő eladása volt, 18.000 E Ft értékben. Az intézmények tárgyi eszköz értékesítéséből származó bevételeinek összege 795 E Ft, melyből 435 E Ft az Alapy Gáspár Szakiskola és Szakközépiskolánál a leselejtezett informatikai eszközök értékesítéséből és selejtgépek MÉH-be szállításából, valamint a Jávorka Sándor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumnál 200 E Ft egy forgalomból kivont busz értékesítéséből adódik.

A megyei önkormányzatnak a lakáskölcsön törlesztéséből 5.036 E Ft, a **felhalmozási célú kölcsön visszatérüléséből** 14.699 E Ft bevétele keletkezett, ami a kistelepüléseknek nyújtott kölcsönök törlesztéséből adódik. Az időarányos teljesítésben némi elmaradás mutatkozik, de a tervezett bevétel teljesülése érdekében megtettük a szükséges lépéseket, és felszólítottuk a településeket a törlesztések fizetésére.

A felhalmozási célra átvett pénzeszközök időarányosan 75,3 %-ban teljesültek, amely főként nyertes pályázati támogatásokat tartalmaznak (többek között a Jávorka KDOP projektre 27.572 E Ft, a Komáromi Gyermekotthon TIOP pályázatra 38.872 E Ft, Hegyháti KDOP pályázatra 6.344 E Ft érkezett).

III.

KIADÁSOK ALAKULÁSA

A Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat és intézményei 2011. I-III. negyedévi kiadásai (a függő, átfutó, kiegyenlítő kiadási tételek nélkül) összesen 10.289.077 E Ft-ra, 62,6 %-ra teljesültek. A Megyei Önkormányzat saját és intézményei feladatainak ellátására szeptember 30-ig (függő, átfutó, kiegyenlítő kiadások, a továbbadási célú működési kiadások, valamint a tárgyévben visszafizetett hitelek összege nélkül) 9.584.517 E Ft-ot fordított, ami a módosított előirányzat 60,7 %-a. Az intézmények és a hivatal kiadásait szervezetenként a 2, 2/a, 3, 3/a, 6, 7, 8 és 9. számú mellékletek tartalmazzák. Fontos kiemelni, hogy a kiemelt kiadási előirányzatok tekintetében az időarányos kereten belül gazdálkodtunk.

A költségvetési pénzforgalmi kiadásokra 2011. I-III. negyedévében 10.132.997 E Ft-ot fordítottunk, ebből a működési célú költségvetési kiadások 9.332.233 E Ft-ra (74,2 %), a felhalmozási kiadások 800.764 E Ft-ra (49,1 %) teljesültek.

A működési költségvetési kiadások 54,6 %-át a személyi juttatások és járulékaik teszik ki. A **személyi juttatások** teljesítése összességében megközelíti az időarányos előirányzatot, az intézmények esetében 75,2%, a hivatal esetében 68,2%.

A dologi kiadások összességében 3.487.460 E Ft-ra teljesültek, ami a módosított előirányzat 72,1 %-a. *Intézményenként* vizsgálva a dologi kiadások alakulását, jelentős eltérések tapasztalhatók az intézmények között. Az intézmények közül a Múzeumok Igazgatósága, a Pedagógiai és Gyermekvédelmi Szakszolgálat, és a Tatabányai Gazdasági és Szolgáltató Szervezet esetében tapasztalható megtakarítás az előirányzatokhoz képest. Számottevő, 94,5 %-os teljesítés mutatkozik azonban a dorogi Erkel Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézménynél. Kiadásait nagymértékben befolyásolta, hogy 2010. szeptemberétől a gázszolgáltató átalánydíjas számlát küldött havonta, (előzőleg havi leolvasás történt) majd 2011. februárjában 800 E Ft-os elszámoló-számla érkezett. Ebben az évben havi leolvasást követően, a mindenkori tényleges fogyasztást fizetik. Költségvetésükben a gázenergia-szolgáltatás soron csak 500 E Ft – ot terveztek. A hivatal vonatkozásában kiemelendő az 55,6 %-os teljesítés, mely az egész évre jellemző takarékos gazdálkodás eredménye. Általánosságban az intézmények gazdálkodására jellemző, hogy megfontolt, körültekintő módon oldották meg a működésüket.

A működési célú **pénzeszköz átadás** teljesítése 282.799 E Ft (61,3 %), ami elsősorban a hivatal költségvetésében realizálódott. Államháztartáson belülről nyújtott támogatások között jelentős tétel a társulásoknak adott támogatás, a beszámoló időszakában összesen 45.200 E Ft (Bakfark Bálint Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Benedek Elek Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola, Kollégium, Időskorúak Otthona, Szabolcsi Bence Alapfokú Művészetoktatási Intézmény). Államháztartáson kívülről átadott pénzeszközök között jelentős tételt képvisel a Gyermekvédelmi Szolgáltatás fenntartási költségeire a Szeged-Csanád Egyházmegyének átadott támogatás összege, 194.353 E Ft, amely tartalmazza a 2010. évről áthúzódó tételek kifizetését is. A felhalmozási célú pénzeszköz átadásnál jelentős tételként jelentkezik a TISZK-nek átadott pályázati önerő összege (90.820 E Ft), valamint a Szeged-Csanád Egyházmegyének felhalmozási célra átadott pénzeszköz összege (7.235 E Ft).

Az **ellátottak pénzbeli juttatása** 73,2 %-ra teljesült, ami 1,8 %-kal kedvezőbb az időarányos szintnél.

A **felhalmozási célú kiadások** összességében 568.843 E Ft-ra teljesültek (63,1 %). A kiadások alapvetően pályázati pénzeszközök felhasználásával, és saját forrásból valósultak meg, jellemzően korábban megkezdett beruházások befejezése, illetve a biztonságos működés megteremtéséhez szükséges elengedhetetlen munkálatok elvégzésével. Ezen belül a **felújítások** teljesítése 69.546 E Ft, az év közben lecsökkentett előirányzathoz mérten 72,0 % -ra teljesültek, a **beruházások** teljesítése 499.297 E Ft (62 %). A Hivatal költségvetésében eredetben tervezett intézményeket szolgáló felújítások 64.124 E Ft-ra teljesültek, a beruházások pedig 448.170 E Ft teljesítést mutatnak. Az önkormányzat és intézményei felhalmozási kiadásait célonként a 2/a., 5., 9., és 16. számú mellékletek tartalmazzák.

A **felhalmozási célú kölcsönök kiadásai** 12.910 E Ft-ra teljesültek, melyből a megye települési önkormányzatainak 12.000 E Ft visszatérítendő támogatás került kifizetésre, fejlesztési célú pályázatok önrészenek biztosításához. A települések által a gáz-közműfejlesztéshez, a megyei önkormányzatnak nyújtott hozzájárulás időarányos visszatérítése 910 E Ft.

A felhalmozási célú hitelek kiadásai soron túllépés mutatkozik, ennek oka a kamat és árfolyam növekedés. Az időarányostól való túllépés mértéke 5,8 %.

IV.

ÉRTÉKPAPÍR- ÉS HITELMŰVELETEK ALAKULÁSA

A felhalmozási célú hitelek törlesztésére 48.480 E Ft-ot fordítottunk. Ez magában foglalja a 2005., 2006., 2009. évi gépjármű beszerzésekhez igénybe vett hosszú lejáratú hitel, valamint az MFB Önkormányzati infrastruktúra-fejlesztési hitel törlesztéseit.

A működési hitelek törlesztésére 107.500 E Ft került kifizetésre az OTP Bank felé a I-III. negyedéves időszakban. Értékpapír műveleteket nem végeztünk, a szabad kötvényforrást a jelentős piaci kockázatok miatt normál banki betétben helyeztük el, jellemzően 1-3 hónapos lekötési periódusokban. Lekötött betétállományunk 2011.09.30-án 2.863.852 E Ft.

A I-III. negyedéves időszakban a visszafogott felújítások, beruházások miatt a tervezettnél kevesebb kötvényforrást hívtunk le, illetve a Kórházi pályázatok önrészenek lehívása még nem volt esedékes.

V.

VAGYON ALAKULÁSA

Az I-III. negyedéves beszámolónál nincs mérlegkészítési kötelezettség. Az óvatosság és teljesség elve miatt ennek ellenére be kell mutatnunk a vagyonra és adósságállományra kiható jelentős tényezőket:

- **Kötvény átértékelés**

Figyelembe véve a deviza piacokon tapasztalható árfolyam ingadozásokat az óvatosság elve alapján az önkormányzat folyamatosan nyomon követi és értékeli a kötvény kibocsátásból eredő kötelezettségeit.

Erste Banknál fennálló fejlesztési célú kötvény tőke értéke: 15.420.000 CHF 2011.09.30-i MNB deviza középárfolyamon: 3.691.548 E Ft.

K&H Banknál fennálló fejlesztési célú kötvény tőke értéke: 15.165 725 CHF 2011.09.30-i MNB deviza középárfolyamon: 3.630.675 E Ft.

- **Vagyon Leltár**

Az év végi beszámoló mellékletként készül véglegesítésre, év közben nincs mérlegkészítési kötelezettség.

Az önkormányzat számviteli politikája a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló, többször módosított 249/2000. (XII. 24.) számú Kormányrendelet, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló, többször módosított 292/2009 (XII.19.) számú Kormányrendelet előírásai alapján készült.

Területi Integrált Szakképző Központ (TISZK)

A TISZK 2011. I-III. negyedévi beszámolójának bemutatása az 5. számú mellékleten történik. Nem klasszikus intézmény, az önkormányzat, mint gesztor kapcsolódik a beszámolási kötelezettségéhez. A központot három önkormányzat hozta létre. 2011. I-III. negyedévében bevételeit 85,8 %-ra, kiadásait 46,2 %-ra teljesítette. Hozam és kamatbevétele 141,9 %-ra teljesült a módosított előirányzathoz viszonyítva, mivel hosszabb időn keresztül nagyobb összegű szabad pénzeszközt tudtak lekötöni. Támogatásértékű felhalmozási bevétele magas teljesítést mutat a TIOP pályázati pénzeszköz átvétele következtében. Ugyanakkor a szakképzési hozzájárulások átvételénél elmaradás jelentkezik az időarányos teljesítéshez képest. Kiadási oldalon minimális teljesítés mutatkozik a módosított előirányzathoz képest. A személyi juttatásnál és a járuléknál jelentkező alacsony teljesítést a létszámcsökkenés okozza. A dologi kiadásoknál a túlteljesítés oka, hogy a TIOP projekt költsége nem időarányosan merült fel ebben az időszakban. Az I-III. negyedévben 217.557 E Ft értékben volt beruházás az alapító önkormányzatok intézményeiben.

IV.

ÖSSZEGZÉS

A költségvetés az intézményeknél és az önkormányzati hivatalnál egyaránt folyamatos likviditási menedzselést igényelt. Ennek eredményeképpen elmondható, hogy a megyei

önkormányzat és intézményei az év eddig eltelt időszakában a lehetőségekhez mérten megfelelő színvonalon látták el feladataikat. Minden pótelőirányzat igényt egyedileg mérlegeltünk, egyeztettünk, és megfelelő érvekkel való alátámasztást követően hagyunk jóvá. Év végéig hátralévő időszakra továbbra is fenntartjuk az intézményi és hivatali gazdálkodás szigorú monitoringját, úgy a költségvetési hiány csökkentése, mint a likviditási egyensúly fenntartása érdekében.

Tatabánya, 2011. november 18.

Popovics György
megyei közgyűlés elnöke

HATÁROZATI JAVASLAT

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés a 2011. I-III. negyedéves gazdálkodásáról készített tájékoztatót elfogadja.

Felelős: Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke

Határidő: azonnal